

**ACTUALITATEA OPEREI ȘTIINȚIFICE ȘI A PERSONALITĂȚII
PROF.DR. DOC. I.C. CHIȚIMIA. STUDIU STATISTICO-EVALUATIV
REALIZAT PE INTERNET**

Viorica PRODAN

*Între întâmplările importante care mi-au marcat
destinul, pe lângă părinți, la loc privilegiat, îi așez,
statornic, pe dascălii mei*

Mihai Dorin, *O scrisoare deschisă și câteva reflecții de sezon*¹

Împlinirea a 100 de ani de la nașterea prof.dr.doc I.C. Chițimia (1908-2008), personalitate complexă în lumea slavisticii și a culturii românești, ne-a determinat să încercăm să găsim o modalitate mai deosebită de cercetare a operei și personalității acestuia, apelând la *internet* și încercând să răspundem întrebării „în ce măsură numele și activitatea științifică a prof. I.C. Chițimia mai este în actualitate”.

Articolul de față se dorește a fi și un omagiu adus profesorului nostru, I.C. Chițimia, care ne-a îndrumat primii pași către cercetarea științifică și căruia îi datorăm, lui ca și altor mentori din Facultatea de Limbi și Literaturi Slave, în special profesorului dr. Dorin Gămulescu, precum și din Biblioteca Centrala Universitară „Carol I” din București, în special profesorului dr. Ion Stoica, o frumoasă carieră profesională.

Cercetarea pe internet s-a făcut în perioada ianuarie-martie 2008.

Am accesat motorul de căutare Google, folosind cuvântul cheie *i.c. chitimia*. Totodată am întreprins și o căutare arborescentă, pe domenii ale culturii române, instituții, oameni de seamă, facultatea de limbi slave, județul Mehedinți, limba și literatura polonă etc. O căutare specială a fost pe *wikipedia.encyclopedie on-line*, construită prin efortul a mii de voluntari care scriu articole, participă la dezbateri în spațiul virtual pe marginea articolelor publicate, moderează pagini puse on-line etc. Acest șantier enciclopedic este disponibil gratuit în mai multe limbi, inclusiv în română, iar conținutul său variază de la o cultură la alta, în funcție de efortul depus voluntar de comunitatea statului respectiv. Cercetarea întreprinsă a dus însă tot la rezultatele obținute prin cuvântul cheie *i.c. chitimia*.

¹ „România liberă”, joi, 8 decembrie 2007, p.9.

În urma căutărilor, s-au afișat cca 380 de adrese de site-uri în limba română, din care am selectat doar acele site-uri ca fiind cele mai relevante ca informație, restul fiind foarte asemănătoare sau de mică importanță informativă. În urma prelucrării celor 380 de adrese de site-uri, s-au realizat cca 200 de fișe care au inclus următoarele elemente de descriere bibliografică: numele site-ului, numele autorului care l-a citat pe I.C. Chițimia, titlul articolului în care Chițimia este citat sau menționat în calitate de autor, prefațator, recenzent sau pur și simplu evocat. S-au mai găsit titluri sau informații incomplete legate de cuvântul cheie *i.c. chițimia*, care, din punctul de vedere al cercetării noastre, nu au prezentat niciun interes.

Pe baza acestui prim set de fișe am realizat o clasificare tematică a site-urilor în cadrul cărora care am găsit referințe despre profesorul I.C. Chițimia. Aceste site-uri se pot clasifica după cum urmează:

– **ziare și reviste, edituri on-line:** revistatribuna.ro; sud-est.md; revistascrisul romanesc.ro; observator.info; observatorcultural.ro; monitorcultural.com; asymetria.org; dacoromania.wordpress.com; ziarullumina.ro; convorbiriliterare.ro; crainou.ro; cityline.ro; adevarul.ro; argesul.ro; astra.iasi.roedu.net; contrafort.md; observatorul.com-canada; ocartepezi.com; biblion.ro; biblos.ro; www.litera.ro

– **instituții on-line, altele decât universități:** uniuneascrititorilor.iasi.ro; biserica.org.ro; bnro.ro; centrul-cultural-pitesti.ro;

– **universități, facultăți, programe analitice:** www.unibuc.ro; facultate.regie live.ro/referate/filologie; www.unfi.it (Universita degli Studi di Firenze); www.istorie.ugal.ro/istorie/; portal.edu.ro; studentie.ro; didactic.ro;

– **biblioteci:** bib.central.ucv.ro; bibliographi.bjc.ro ; www.beucluj.ro; www.uiuc (University of Illinois at Urbana Library); biblioteca.euroweb.ro; bmb.online.ro/biblioteca; intretext.com-digital library; biblioteca.ct.ro; bibliophil.bjvaslui.ro; bibliophil.bibliotecamm.ro; Fă-ți ordine in biblioteca; biblior.net; bcu-iasi.ro; beucluj.ro; biblioteca nationala.ro; bcu carol I, bjt.ro; bibliophil.bjvaslui.ro; bnm.md/publicatii

– **domenii diverse:** romanian-philosophy.ro; crestinism-ortodox.ro; biserica.org.ro/; partimonium.wordpress.com; diasporaromana.com; poezie.ro; ortodoxie.3x.ro; teologie.net; cultura-romana.com.bibliografie; studiiptoromane.com; cultura-traditionala.ro; portal.edu.ro; dacoromanica.com

– **personalități:** stefancelmare.ro; hasdeu.md/bibliopolis; ionneculce.ro; dosoftei.ro; www.cantemir.ro; zoe dumitrescu busulenga-wikipedia; george calinescu-wikipedia; mircea colosenco-wikipedia

– **enciclopedii on line:** encyclopedia; dacica.ro; ro.wikipedia.org/wiki/

– **referate on-line cu sistem de afișare-texte word-HTML sau colecție de pagini HTML:** www.referate.com sau www.referatele.com

– **achiziționare de cărți, librării, anticariate on-line:** ocartepezi.com; www.librarie.net.ro; cartix6.ro; cauti.ro; books.google.com; e.cumparaturi.ro/carti/; carti private.xhost.ro; ocazii.ro; anticlibris.ro; anticar.ro;

– **site-uri personale, blog-uri:** www.pruteanu.ro/forum/; amitabhose.net; nicugane.ro/articole/; ionrotaru.wordpress.com; blog: olimpia mitric

– *diverse*: itcnet.ro; ALLinfo.ro; agonia.ro; ccm.ro; hermeneia.com/profil;/ smartbuy.ro/product; ezboard.com; clopotel.ro; ro.sarmisegetuza/webring; fl.ulpt/allgr;/ cnaa.cod.md; mek.oszk.hu; ccm.ro; illiria(balcans) forum

A doua operație de prelucrare a informației a constat din realizarea unui nou set de fișe care au cuprins lucrările semnate, coordonate, prefațate, recenzate de profesorul I.C. Chițimia și alte informații referitoare la personalitatea sau opera sa științifică. Pentru completarea descrierii bibliografice a acestor fișe am apelat la fișierul on-line al Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” din București, valorificând, în acest sens, **numai resursele electronice** pe care le-am avut la dispoziție.

Lista titlurilor identificate, în ordinea citării lor, este următoarea:

1. I.C. Chițimia. *Probleme de bază ale literaturii române vechi*. București: Editura Casa Școalelor, 1942, republicată în București: Editura Academiei R.S. România, 1972.491p +facs.+index – **citat de 12 ori**

2. I.C. Chițimia. *Folcloriști și folcloristică românească*. București: Editura Academiei R.S. România, 1968.707p – **citat de 7 ori**

3. Angelescu Mircea, Grăsoiu Doina, Manu Emil. *Dicționar cronologic. Literatura română*. Coordonatori: I.C. Chițimia și Al Dima. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1979.864p + index – **citat de 7 ori**

4. *Bibliografia analitică a cărților populare laice*. Vol I-II. Sub îngrijirea lui I.C. Chițimia. București: Editura Academiei R.S. România, 1976-1978. Vol.I, 43p; vol.II, 568p – **citat de 7 ori**

5. I.C. Chițimia. *Folclorul românesc în perspectivă comparată*. București: Minerva, 1971. X + 430p + index (exemplarul de la BCU-București conține dedicația autografă a autorului către Z.N. Pop) – **citat de 6 ori**

6. I.C. Chițimia. *Cronica lui Ștefan cel Mare. Versiunea germană a lui Schedel*. București: Casa Școalelor, 1942:74p, XXII facs – **citat de 5 ori**

7. *Cărțile populare în literatura românească*. Vol I-II. Ediție îngrijită de I.C. Chițimia și studiu introductiv de Dan Simonescu. București: Editura pentru literatură, 1963. Vol.I pl + 456p.; vol.II, 416 p + portr. Facs. – **citat de 5 ori**

8. *Povești, snoave și legende. Antologie de literatură populară*. Ediție alcătuită și îngrijită de I.C. Chițimia. București: Editura Academiei R.S. România, 1967.491p – **citat de 4 ori**

9. Călinescu George. *Aforisme și reflecții*. Ediție îngrijită de I.D. Pârvănescu și Al Stănculescu. Prefață de I.C. Chițimia. București: Albatros, 1984, XXI+202p. biblogr. +indice+tabel conologic – **citat de 4 ori**

10. Bibicescu, Ioan G. *Poezii populare din Transilvania*. Ediție îngrijită de Maria Croicu. Prefață de I.C. Chițimia. București: Minerva, 1970.XXXIII + 415p – **citat de 4 ori**

11. Stănescu Dumitru. *Sora Soarelui. Basme culese din popor de Ioan Datcu*. Prefață de I.C. Chițimia. București: Minerva, 1970.XLV + 500p – **citat 3 ori**

12. I.C. Chițimia. *Istoria literaturii polone.XII-XVIII*. Curs univesitar. București: Centrul de multiplicare al Universității din București, 1972.394p. multigr.

13. *Proverbele românilor*. Ediție îngrijită de Constantin Negreanu și Ion Bratu. Cuvânt înainte de I.C. Chițimia. Timișoara: Facla, 1985.312p – **citat de 3 ori**

14. *Mihai Eminescu. Omagiu (1889-1979)*. Volum îngrijit de un colectiv format din Zoe Dumitrescu-Bușulenga, I.C. Chițimia, Gh. Bucescu ș.a. București: Societatea literară „Relief românesc”, 1979.356p – **citat de 2 ori**

15. *Cărți populare*. Prefață de Dan Simonescu și I.C. Chițimia. București: Albatros, 1973.XXXII+255p – **citat o de 2 ori**

16. I.C. Chițimia. *Cântece populare funerare în folclorul românesc în perspectivă comparată*. București: Editura Minerva, 1971 – **citat de 2 ori**

17. I.C. Chițimia. *Humanisme et Renaissance dans la culture du sud-est européen par rapport a la Renaissance occidentale* In: Actes du VIII-e Congres de L'Association Internationale de la Littérature Comparée (Budapest, 6-12.08.1976), Stuttgart, 1980, p.195-200 – **citat de 2 ori**

18. *O mie și una de nopți și alte cărți populare*. Ediție îngrijită de I.C. Chițimia și Dan Simonescu. București: Editura pentru Literatură, 1963.XIII + 426p – **citat de 2 ori**

19. I.C. Chițimia. *Umanism occidental și umanism sud-est european*. În „Revista de istorie și teorie literară”, XXII, 1973, nr.3. p.363-367 – **citat o singură dată**

20. *Cărți populare. Alexandria. Esopia*. Text revăzut de Mihail Sadoveanu. Prefață de I.C. Chițimia. Ed a II-a. București: Editura pentru Literatură, 1966.225p – **citat o singură dată**.

Numele lui I.C. Chițimia a mai apărut în următoarele situații:

1. Articole, studii, cercetări etc scrise de I.C. Chițimia, dar citate cu elemente bibliografice lipsă. Ex: *Nuvela clasice polone, Antologia poeziei românești de la începuturi până astăzi, Clasificarea și definirea literaturii populare în proză, Crestomație de literatură veche, Începuturile scrisului în limba română* etc. și care nu s-au putut completa în mod electronic;

2. Semnalări în diverse articole, interviuri, antologii, studii, sinteze, cercetări etc. scrise de diverși autori, în care I.C. Chițimia este amintit, citat, apreciat sau evocat. Ex.: „specialist de marcă”, „s-a dat dreptate regretatului prof. I.C. Chițimia”, „s-au făcut referiri și la marele om de știință I.C. Chițimia”, „profesorul Chițimia coordona partea literară a textelor...” (interviu cu Prea Fericitul Părinte Teoctist – 16 noiembrie 2006); „marele comparatist I.C. Chițimia”, „citat de marele folclorist I.C. Chițimia”, „printre numele unor cercetători de marcă se numără și I.C. Chițimia”, „profesorul și comparatistul I.C. Chițimia”, „I.C. Chițimia a fost un colaborator fidel al lui George Călinescu”, „a știut /Stan Velea – n.n. V.P./ ce să ia de la principalul său îndurmător, I.C. Chițimia, spiritul investigării operei pe toate palierele și în toate substraturile ei...”, „I.C. Chițimia, laureat al Premiului Patrimoniului românesc ediția a IV-a, 2007 – In memoriam – pentru studii monumentale de cultură românească veche” etc.

3. Menționări ale numelui lui I.C. Chițimia în calendarul on-line al unor reviste („Observatorul arădean”, „Scrisul românesc”) la rubrica „Calendarul zilei”, precizându-

se data nașterii și a morții acestuia sau în articole scrise cu prilejul aniversării a 90 de ani de la naștere.

4. Menționarea sa în *Dicționarul enciclopedic al Județului Mehedinți*.

5. Menționarea unor lucrări didactice scrise de I.C. Chițimia, în Programa pentru limba și literatura polonă. Limba maternă.

6. Reproducerea portretului, în desen, a lui I.C. Chițimia, în: Morărescu Dragoș. *O istorie desenată a literaturii române*: București, Muzeul Literaturii Române, 2003.

7. O situație specială este înregistrată pe Forumul „Probleme de limbă română” din 23.09.2006, al profesorului George Pruteanu. La întrebarea *Ce semnificație are cuvântul „chițimie”*, profesorul George Pruteanu menționează că acest cuvânt poate fi și nume de familie și exemplifică cu numele de familie al prof. I.C. Chițimia.

Au rezultat și cca 30 de semnalări pe care le putem considera greșite. Deși apare numele lui I.C. Chițimia, în urma vizualizării site-ului nu apare nicio informație despre I.C. Chițimia.

Concluzii:

1. Existența unui *număr impresionant de site-uri* în care apare numele profesorului I.C. Chițimia, deși, sub aspectul valorii informației, aceasta variază de la foarte interesantă la modestă. Surpriza plăcută de-a găsi pe internet informații despre I.C. Chițimia ne-a răsplătit efortul făcut pentru întocmirea acestei comunicări.

2. Varietatea neașteptată a acestor site-uri care acoperă în primul rând domeniul științific, cultural, dar și cel al comerțului cu obiectul-carte și al publicității.

3. Referirile la opera științifică a lui I.C. Chițimia se fac, în marea majoritate a cazurilor, în cadrul bibliografiei unor lucrări științifice.

4. Cele mai multe referiri sau citări se fac în cazul tezelor de doctorat și a articolelor scrise de cercetători sau cadre didactice universitare care au ca teme de cercetare, preponderent, literatura română veche.

5. Există situații, mai ales în cazul lucrărilor de folclor, când se reproduc chiar ideile sau cuvintele profesorului, în semn de mare prețuire și actualitate ideatică.

6. Accesarea on-line a cataloagelor diferitelor biblioteci din București sau din țară, uneori din străinătate, a făcut posibilă identificarea unor lucrări scrise de I.C. Chițimia, existând posibilitatea elaborării unei bibliografii electronice a operei științifice a profesorului I.C. Chițimia sau a verificării unei trimiteri sau a unei citări.

7. Operele citate și informațiile care au apărut pe internet despre profesorul I.C. Chițimia putem considera că satisfac nevoia de informare a unei persoane interesate.

8. Citările sau referirile care se fac au caracterul reprezentativității pentru domeniul abordat, preponderent pentru folclor sau pentru literatura română veche, numele și opera lui I.C. Chițimia fiind garanția sursei citate. Din păcate, în Wikipedia românească nu există nicio descriere a vieții și activității didactice sau științifice a profesorului I.C. Chițimia, încât, prin intermediul internetului, nu putem obține o informație completă a vieții și activității profesorului, ci doar fragmentară.

Putem spune că acum, la o sută de ani de la nașterea profesorului I.C. Chițimia, am putut demonstra, electronic, valoarea științifică a scrierilor sale, omagiind în acest fel o personalitate științifică și un OM ale cărei valori au fost erudiția, implicarea totală în activitatea de cercetare și de coordonare a acestei activități, de cadru didactic universitar, de promovare a tinerelor talente de cercetători, delicatețea sufletească și comportamentală, verticalitatea științifică și morală.

Păstrăm amintirea unei adevărate Valori Umane care a fost profesorul nostru I.C. Chițimia, împărtășind gândul de-a fi avut fericirea de ne fi fost profesor, de a-l fi cunoscut, stimat și respectat. Ne închinăm, cu respect, la amintirea lui!

Actuality of the scientific works and personality of Prof. Dr. doc. I.C. Chitimia. Evaluative-statistical study realized on the Internet

The conclusions of the research study realized between January-March 2008 are:

- references – in approximately 400 web sites – regarding the scientific work of I.C. Chitimia are mostly within bibliographies of scientific works, doctoral thesis and articles written by researchers or university teachers whose research themes are, mostly, old Romanian literature.
- citation and references that are made from the major writings of the professor are representative for the approached area, mainly for folklore or old Romanian literature, thus I.C. Chitimia's name and work being the guarantee of cited source.
- in Romanian Wikipedia there is no references regarding the life and scientific or teaching activity of professor I.C. Chitimia so that through Internet we can not obtain complete information regarding the life and activity of professor I.C. Chitimia, but fragmentation and often of low value.